

FOTO: ROGER VELÁZQUEZ

ROGER VELÀZQUEZ, IMATGES AL CAMÍ DE NINGÚ

JOAN QUERALT

Dos anys enrere, en apropar-me per primera vegada a la figura i l'obra d'en Roger Velàzquez, vaig escriure que, per ell, la fotografia no és només qüestió d'imatge, o d'imatges. El seu territori és més ampli, més vast, i és clar, més plural. Es tracta, doncs, per començar, d'un territori vital en el qual, dia rere dia, es construeixen i es desmunten escenaris i paisatges; hi transiten personatges, grups, multituds; es creen atmosferes; floreixen idees i es vencen reptes autoimposats. Una espècie de *Cineccità* existencial, de la qual sorgeixen superproduccions d'un sol fotograma i on regeix la llei obsessiva del perfeccionisme sota la seva autoritat suprema. Una forma de passió.

En Roger Velàzquez transmetia llavors la sensació de viure en la fotografia, viure-hi a dins. I la viu com ho fan els navegants solitaris: explorant sempre nous reptes amb l'excusa de copsar horitzons i destins desconeguts. Semblava difícil, per no dir impossible, separar l'home del fotògraf. Com ho seria, m'imagino, separar l'home que és de terra del que és de mar. Persones així es fonen en una identitat única i invisible: la de la passió que els encoratja. La seva experiència és molt particular, personal fins a l'extrem i vasta com un continent.

Davant de les seves darreres singladures creatives i, en especial, de la seva obra més personal, ara hi veig l'alè d'aquesta passió que no és altre que la necessitat d'una recerca i el desig de la seva afirmació progressiva. I la fa, aquí i allà, en coscos i paisatges, en murs o en retalls de memòria, sempre en contacte amb els seus iguals.

La seva travessia, a través de la mirada del món i de la fotografia com a llenguatge, es dirigeix cap al descobriment d'ell mateix i, més enllà, cap els secrets íntims finalment desvetllats: el jardí tancat de Gabriel Ferrater. *"Pero el hombre se agita en todas direcciones, sueña con libertades, compite con el viento, hasta que un día la quemadura se borra, volviendo a ser piedra en el camino de nadie"*. Són versos de Luis Cernuda, escollits per en Roger Velàzquez per acompanyar les seves imatges a l'obra *Sinestèsia*. Aquest mateix esperit es respira a moltes de les seves fotografies i, de manera molt particular, en la seva relació amb el fet fotogràfic i, encara més, en la seva manera d'exercir la fotografia com a forma d'existència, creant un vincle amb nosaltres però, sobretot, amb la seva conformitat i el seu estímul. Per això no importa que les seves imatges ens parlin de la gent i de les llums de Michoacan o que, des de la penombra d'un fragment de paisatge humà concebut a un estudi, la mirada viatgi extramurs o nedi en el seu interior.

En la seva faceta estrictament professional, el fet fotogràfic, per a en Roger Velàzquez, consisteix en un procés/experiència obert a innombrables afluents i aplicacions; un viatge que no arriba a port amb la simple obtenció de la imatge final. Dins d'aquest àmbit, que hem pogut veure reproduït a moltes publicacions, i especialment als suplementos dominicals de *La Vanguardia*, Velàzquez es manifesta no solament com a solista sinó també com a director simfònic, conductor

atent a la partitura, a la funció de cada instrument, i al mateix temps, a l'equilibri i a l'harmonia de tota una orquestra. La localització, l'escenografia, l'ambient, els llums i la direcció dels actors constitueixen els elements clau, tan imprescindibles en la seva planificació, control i conjunció finals, com ho poden ser la composició o l'enquadrament. Però el plantejament és diferent a l'hora d'abordar l'obra més personal, en què els factors i els condicionaments externs resten supeditats a un univers de principis i regles de caràcter íntim i subjectiu. Un món essencial de percepcions, sensacions i suggeriments, en què la intencionalitat del fotògraf compta tant com el que ens descobreix i, basant-se en els corrents interiors de tot artista, s'entrega a ell mateix, per explicitar-se; i en canvi, en els seus treballs professionals, s'entrega a la comprensió i a la interpretació dels altres.

Sigui en un o altre camp, Velàzquez mai no entén la fotografia com una activitat tancada en la seva especificitat. Seria difícil que ho fes qui ha convertit precisament la fotografia en la seva forma natural de relacionar-se amb la vida, de parlar amb ella i amb els seus habitants. La fotografia, com a generadora d'imatges, es nodreix, es transforma i continua amb i dins d'altres disciplines: el disseny, l'edició, l'obra pròpia, l'ensenyament... És fàcil veure-hi aquesta qualitat, que és sobretot una actitud davant de les seves fotografies, ja sigui en les seves aplicacions editorials o en el camp de la publicitat, com en l'obra més lliure. En aquesta obra personal, a banda de perseverar en la recerca, es dedica a sembrar la llavor de les seves inquietuds estilístiques eternes, i bona part del seus futurs projectes professionals.

A Roger Velàzquez, reposat amb les persones i impacient amb els objectes, devorador compulsiu d'imatges i professional curiós, sembla que li dol la fugacitat existencial de les seves fotografies, la seva curta vida: avui publicades, però oblidades encara no un dia després, perdudes per sempre a l'oceà immens de la informació quotidiana. Vet aquí potser el seu desig interior de prorrogar la singladura

de les seves fotografies a través de recopilacions que, en forma de llibre o d'exposició, els permetin —a elles i a ell— adquirir una dimensió nova. Una memòria més extensa els permetrà assolir el valor d'obra, és a dir, la forma de confessió completa que acostumen a triar els grans creadors.

JOAN QUERALT, periodista, és actualment cap de premsa de Fira de Barcelona. Col·laborador de diversos mitjans estatals i internacionals, és membre de l'equip organitzador de Sonimagfoto i ha dedicat part de la seva àmplia trajectòria professional al món de la cultura i, en particular, a la fotografia.

MOLTES IMATGES, POQUES PARAULES

HENAR MORERA

Qualsevol forma d'art té prou poder per provocar una vibració que desencadeni una reacció física: la música, la fotografia, la pintura, la poesia. Però el cert és que cada vegada ens costa més de llegir el món. Per això sempre necessitem l'art, perquè ens revela totes les dimensions de la realitat, perquè percepcions diferents originen noves mirades, perquè s'exploren llenguatges imprevistos. Així ha passat en els treballs més personals de Roger Velàzquez, sobretot en l'últim, *Sinestèsia*.

Veure el Roger en acció és com escoltar un afinador de pianos: una experiència inesperada, un vaivé entre la fascinació i l'enervament. Ell treballa com el seu pare, un home que havia heretat una passió, gràcies al gust i al coneixement, que també era la del seu pare i la del seu avi. Tres generacions d'homes entusiasmats per màquines tan sensibles signifiquen un enorme apassionament i dosis de paciència. Que la passió es pugui convertir en la feina que necessitem per viure és un gran privilegi, guanyat sovint amb la perseverança.

Quan el Roger fa fotos es concentra a deixar de ser ell mateix per provar de ser només tot ull. La càmera és una part més del seu braç, una extensió natural d'ell mateix, com les eines de l'afinador buscant l'equilibri. Minucios i lent, es deté i observa. Rumia, les mans i els dits precisos, que atrapen i cacen.

Tots dos m'han parlat d'un llenguatge que no ha necessitat les paraules. Noto que ve de molt antic aquest silenci, aquesta calma. De molt endins

creix l'harmonia i es tradueix en sons, es tradueix en imatges. Ens acosta al plaer de les coses que mereixen ser ben guardades al cor.

Roger Velàzquez va néixer a Igualada el 1956. Viu a Barcelona des del dia que decideix que convertirà la seva passió en professió, ara fa més de vint-i-cinc anys. Les seves fotografies abracen àmbits tan diversos com la moda, la publicitat, el retrat, l'arquitectura, l'interiorisme, la indústria o l'art... Ha publicat en premsa i en editorials; treballa per a institucions, agències, empreses i entitats. Ha participat en exposicions col·lectives i individuals que al llarg del temps han mostrat interessos originals i sorprenents: *A2/N-II*, *B-85*, *Toru*, *Mur-alt*s, *Jardins*, *Magazin*, *Mich.Mex Mèxic*, *Sinestèsia*.

Premi Lux en dues convocatòries i Ciutat d'Igualada 2002, se sent atret des de fa tres anys pel seu treball al Centre de la Imatge i la Tecnologia de la UPC de Catalunya.

HENAR MORERA (Igualada, 1962) és llicenciada en Filologia Clàssica i professora de l'Institut Pere Vives Vich, d'Igualada.

